SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY

Evidenčné číslo: FEI-5384-64685

UNIVERZÁNE, PLATFORMOVO NEZÁVSLÉ KOZOLOVÉ ROZHANIE DIPLOMOVÁ PRÁCA

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY

Evidenčné číslo: FEI-5384-64685

UNIVERZÁNE, PLATFORMOVO NEZÁVSLÉ KOZOLOVÉ ROZHANIE DIPLOMOVÁ PRÁCA

Študijný program: Aplikovaná informatika

Číslo študijného odboru: 2511

Názov študijného odboru: 9.2.9 Aplikovaná informatika

Školiace pracovisko: Ústav informatiky a matematiky

Vedúci záverečnej práce: RnDr. Igor Kossaczký, CSc.

Konzultant: Rndr. Peter Praženica, Ing. Gabriel Szabó

Bratislava 2018

Bc. Juraj Vraniak

Základné údaje

Typ práce: Diplomová práca

Názov témy: Akupunktúrne body – hľadanie, meranie a zobrazovanie

Stav prihlásenia: schválené

schválené (prof. Dr. Ing. Miloš Oravec - Garant študijného programu) Stav témy:

Vedúci práce: doc. Ing. Marek Kukučka, PhD.

Fakulta: Fakulta elektrotechniky a informatiky Garantujúce pracovisko: Ústav informatiky a matematiky - FEI

Max. počet študentov:

Abstrakt:

Akademický rok: 2016/2017

Navrhol: doc. Ing. Marek Kukučka, PhD.

Akupunktúra patrí medzi najstaršie liečebné praktiky sveta a je to jedna z kľúčových častí tradičnej čínskej medicín Keďže použitie liečebných metód odvodených od akupunktúry je stále viac rozšírené, z medicínskeho pohľadu nanajvýš aktuálne venovať sa základnému výskumu v tejto oblasti a pokúsiť sa objasniť základné fyziologicl a biofyzikálne mechanizmy stojace za preukázanými klinickými efektami. Z prehľadu publikovaných elektrickýc vlastností akupunktúrnych bodov a dráh vyplýva potreba dôsledného overenia hypotézy elektrickej rozoznateľnos akupunktúrnych štruktúr. Očakáva sa, že môžu mať nižšiu impedanciu a vyššiu kapacitu oproti okolitým kontrolný bodom na pokožke. Výstupom mapovania pokožky budú 2D a 3D napäťové/impedančné mapy z povrchu tela. S tým prístupom bude možné nielen lokalizovať prípadný akupunktúrny bod, ale aj študovať jeho ohraničenie, povrchov elektrickú štruktúru či jeho veľkosť. Súčasťou výskumu je aj realizovanie meraní závislosti impedancie od frekvenc v akustickom pásme frekvencií 100 Hz - 20 kHz a vplyvu rôznych parametrov na rozoznávanie pozície, tva

a štruktúry akupunktúrnych bodov.

Obmedzenie k téme

Na prihlásenie riešiteľa na tému je potrebné splnenie jedného z nasledujúcich obmedzení

Obmedzenie na študijný program

Tabuľka zobrazuje obmedzenie na študijný program, odbor, špecializáciu, ktorý musí mať študent zapísaný, aby sa mohol na danú tému

Program	Zameranie	Špecializácia
I-API aplikovaná informatika	I-API-MSUS Modelovanie a simulácia udalostných systémov	nezadané
I-API aplikovaná informatika	I-API-ITVR IT v riadení a rozhodovaní	nezadané

Obmedzenie na predmety

Tabuľka zobrazuje obmedzenia na predmet, ktorý musí mať študent odštudovaný, aby sa mohol na danú tému prihlásiť.

SÚHRN

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY

Študijný program: Aplikovaná informatika

Autor: Bc. Juraj Vraniak

Diplomová práca: Univerzáne, platfor-

movo nezávslé kozolové

rozhanie

Vedúci záverečnej práce: RnDr. Igor Kossaczký, CSc.

Konzultant: Rndr. Peter Praženica, Ing. Gabriel Szabó

Miesto a rok predloženia práce: Bratislava 2018

Práca sa venuje problematike programovacích jazykov, ich syntaxea a dačo snáď vymyslím. Kľúčové slová: programovacé jazyk, analýza prekladu, prekladač, plugin, architektúra,

návrhové vzory

ABSTRACT

SLOVAK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY IN BRATISLAVA FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING AND INFORMATION TECHNOLOGY

Study Programme: Applied Informatics

Author: Bc. Juraj Vraniak

Master's thesis: Universal, platform in-

dependent console in-

terface

Supervisor: RnDr. Igor Kossaczký, CSc.

Consultant: Rndr. Peter Praženica, Ing. Gabriel Szabó

Place and year of submission: Bratislava 2018

The aim of the thesis is dedicated to programing languages, their syntax and will figure something out later.

Keywords: programing language, translation analysis, translator, plugin, architecture, dessign patterns

Vyhlásenie autora
Podpísaný Bc. Juraj Vraniak čestne vyhlasujem, že som diplomovú prácu Univerzáne, platformovo nezávslé kozolové rozhanie vypracoval na základe poznatkov získaných
počas štúdia a informácií z dostupnej literatúry uvedenej v práci.
Vedúcim mojej diplomovej práce bol RnDr. Igor Kossaczký, CSc.
Bratislava, dňa 11.2.2018
podpis autora

Poďakovanie

Touto cestou by som sa chcel poďakovať vedúcim práce RnDr. Igorovi Kossaczkému, CSc, Rndr. Peterovi Praženicovi, Ing. Gabrielovi Szabóovi za cenné rady, odbornú pomoc, trpezlivosť a konzultácie pri vytvorení diplomovej práce.

Obsah

U.	vod			1
1	Ana	alýza s	tavu	2
	1.1	Opera	čné systémy	2
		1.1.1	Windows	2
		1.1.2	MacOs	2
		1.1.3	Unix	2
		1.1.4	Linux	3
	1.2	Progra	amovacie jazyky	3
		1.2.1	Shell	3
			Výhody	3
			Nevýhody	3
			Popis a zhodnotenie jazyka	4
		1.2.2	Powershel/Classic command line	5
			Výhody	5
			Nevýhody	5
			Popis a zhodnotenie jazyka	6
		1.2.3	Python	6
			Výhody	6
			Nevýhody	8
			Popis a zhodnotenie jazyka	8
	1.3	Analý	za existujucich riešeni	8
		1.3.1	ConEmu	8
			Skúsenosti	9
		1.3.2	cmder	10
			Skúsenosti	10
		1.3.3	Babun	10
		1.3.4	MobaXterm	12
			Neplatená verzia	12
			Platená verzia	12
	1.4	Zhodn	notenie analyzovaných technológií	13
2	Pro	gramo	vacie jazyky a kompilátory	14
	2.1	Komp	ilátor proces prekladu	14

		2.1.1	Lexikálna analýza	1
		2.1.2	Syntaktická analýza	5
		2.1.3	Limitácia syntaktickej analýzy	3
		2.1.4	Semantická analýza	3
		2.1.5	Generovanie cieľového jazyka	3
	2.2	Iterpre	eter	3
	2.3	Abece	da a vyhradené slová jazyka	7
	2.4	Procee	lúry a algoritmy	7
3	Náv	rh ries	Senia 18	3
	3.1	Use ca	se	3
	3.2	Popis	use casov	)
		3.2.1	Spustiť konzolu	)
		3.2.2	Spustit príkaz	)
		3.2.3	Spustif skript	)
		3.2.4	Spustiť shell príkaz	1
		3.2.5	Spustiť powershell príkaz	1
		3.2.6	Refazie príkazov	1
		3.2.7	Manažovať balíčky	2
		3.2.8	Stiahnúť nový balíček	2
		3.2.9	Zmeniť použitý balíček	2
		3.2.10	Zmazať vybraný balíček	3
		3.2.11	Získať systémové informácie	3
		3.2.12	Získať informácie o procesoch	3
		3.2.13	Presmerovať chybový výstup	1
		3.2.14	Presmerovať štandardný výstup	1
		3.2.15	Vynútiť ukončenie procesu	1
		3.2.16	Vytvoriť funkciu	5
		3.2.17	Override funkcie	5
		3.2.18	Implementovať vlastný balíček	5
		3.2.19	Upravovať existujúce balíčky	5
	3.3	Prvotr	ý nástrel	5
	3.4	Oddele	enie štruktúry	5
4	Arc	hitekti	ira aplikácie 26	3
	4.1	Java		3

	4.2	Pouzit	te navrhove vzory	26
		4.2.1	Command - príkaz	27
		4.2.2	Factory - továreň	28
		4.2.3	Interpreter	28
	4.3	Komp	onenty aplikácie	28
5	Zho	dnote	nie výsledkov	30
Zá	Záver 31			
Zc	znar	n použ	žitej literatúry	Ι
Pı	·ílohy	У		Ι
$\mathbf{A}$	CD	s aplil	káciou	II
В	Náv	od na	spustenie a používanie aplikácie	III

Zoznam obrázkov a tabuliek

Obrázok 1	Ukážka ConEmu emulátora	9
Obrázok 2	Ukážka cmder emulátora	10
Obrázok 3	Ukážka babun emulátora	11
Obrázok 4	Ukážka práce lexikálneho analyzátora	15
Obrázok 5	Ukážka práce syntaktickeho analyzátora	15
Obrázok 6	Use case pre navrhovanú aplikáciu	19
Obrázok 7	Class diagram Command návrhového vzoru	27
Obrázok 8	Sekvenčný diagram Command návrhového vzoru	28
Obrázok 9	Class diagram Factory návrhového vzoru	28
Obrázok 10	Pvrvé funkčné riešenie	29
Obrázok 11	Class diagram pluginu	30
Tabuľka 1	Ukážka prepínačov v podmienkovom výraze if	5
Tabuľka 2	Use case : Spustif konzolu	20
Tabuľka 3	Use case : Spustif príkaz	20
Tabuľka 4	Use case : Spustif skript	20
Tabuľka 5	Use case : Spustif shell príkaz	21
Tabuľka 6	Use case : Spustiť powershell príkaz	21
Tabuľka 7	Use case : Refazie príkazov	21
Tabuľka 8	Use case : Manažovať balíčky	22
Tabuľka 9	Use case : Stiahnúť nový balíček	22
Tabuľka 10	Use case : Zmeniť použitý balíček	22
Tabuľka 11	Use case : Zmazať vybraný balíček	23
Tabuľka 12	Use case : Získať systémové informácie	23
Tabuľka 13	Use case : Získať informácie o procesoch	23
Tabuľka 14	Use case : Presmerovať chybový výstup	24
Tabuľka 15	Use case : Získať informácie o procesoch	24
Tabuľka 16	Use case : Vynútiť ukončenie procesu	24
Tabuľka 17	Use case : Vytvoriť funkciu	25
Tabuľka 18	Use case : Override funkcie	25
Tabuľka 19	Use case : Implementovať vlastný balíček	25
Tabuľka 20	Use case : Upravovať existujúce balíčky	26

Zoznam algoritmov

1	Ukážka použitia	pipe v powershell.				,
---	-----------------	--------------------	--	--	--	---

Úvod

V dnešnej dobe rôznorodosť operačných systémov a absencia jednotnej platformy na vytváranie skrípt vo väčšine prípadov vyžadujú ich duplikovanie alebo viacnásobnú implementáciu. Čiastočným riešením tohto problému je použitie skriptovacieho jazyka s podporou cieľových platform. Zásadným problémom skriptovacích jazykov pri riešení tohto problému je absencia syntaktických a funkčných konštrukcií, ktoré sú už overené a široko používané, ako napríklad pajpa, izolovanie príkazov alebo presmerovanie štandardného a chybového vstupu a výstupu. Cieľom práce je analyzovať populárne konzolové rozhrania (napr. Bourne Shell, Power Shell, C-Shell) a skriptovacie jazyky (napr. Python, Groovy, Lua), porovnať ich syntax, funkcionality a limity. Následne navrhnúť nové konzolové rozhranie, ktoré bude spájať funkcionality identifikované ako výhody počas analýzy so zameraním na administrátorské úlohy. Pri implementácií je tiež kľúčovým faktorom identifikácia nových funkcionalít, ktoré by mohli uľahčiť vývoj robustných skrípt. Rozhranie musí umožňovať interaktívny aj skriptovaný módus. Očakáva sa možnosť integrácie rozhrania do iných systémov rôznej veľkosti a komplexity, od malých utilít a rutín až po enterprise aplikácie a ľahká rozšíriteľnosť rozhrania o nové príkazy a funkcionality.

1 Analýza stavu

1.1 Operačné systémy

Informatika a informačné technológie je pomerne mladá vedná disciplína. Jej začiatky je možné datovať od druhej polky dvadsiateho storočia, čo momentalne predstavuje necelých sedemdesiat rokov. Za tento čas informatika zaznamenala enormný rast či vo vývoji hardwéru alebo softwéru. Kus softvéru, ktorý umožnuje počítačom fungovať je operačný systém. Poznáme ich hneď niekoľko v nasledujúcich sekciách si ich stručne popíšeme.

1.1.1 Windows

Microsoft Windows uviedol svoje prvé operačné systémy v roku 1985 ako nadstavbu MS DOS. Jeho popularita rýchlo rástla až vyvrcholila dominantným postavením na trhu v osobných počítačoch. V roku 1993 začal vydávať špecializované operačné systémy pre servery, ktoré prinášali novú funkcionalitu pre počítače používané ako servery. Pre účely automatizácie sa na Windows serveroch používajú hlavne powershell scripty, písane v rovnomennom jazyku powershell.

1.1.2 MacOs

Mac tiež ponúka serverovú verziu svojho operačného systému pod názvom OS X Server, ktorý začal písať svoju históriu v roku 2001, avšak neteší sa takej obľube ako Windows, unix alebo linux server. Skriptovacím jazykom pre OS X server nieje špecifický jazyk, je možné vybrať si z Pythonu, JavaSriptu, Perl, AppleScriptu, Swiftu alebo napríklad Ruby. Každý jazyk prináša určité plusy, ale zároven mínusy čo je však najpodstatnejšie nie je tam štandardizovaný skriptovací jazyk.

1.1.3 Unix

Patrí medzi prvé operačné systémy pre servery, ktorých vývoj začal v roku 1970 v priebehu rokov vzniklo nespočetné množstvo nových verzií Unixu. Unixové servery sa tešil veľkej obľube hlavne v minulosti momentálne sú na ústupe hlavne kvoli vyšším nákladom na ich zaobstaranie a prevázku. Pre účely unixu sa vytvoril shell script, oľúbený scriptovací jazyk, ktorý sa v rôznych obmenách teší veľkej obľube medzi administrátormi a automatizačnými programátormi.

1.1.4 Linux

Prvé vydanie Linux bolo 17. septembra 1991, bol rozšírený na najviac platforiem a momentálne sa pýši tým, že je jediný používany operačný systém na TOP 500 superpočítačoch(mainframoch) Skriptovací jazvk shell script.

1.2 Programovacie jazyky

S príchodom osobných počítačov no najmä serverov, sa programátori zaujímali o automatizáciu procesov, ktoré na danom stoji bolo spočiatku potrebné spúšťať manuálne. Nakoľko tieto úlohy neboli na toľko komplexné ako samotné programy, ktoré spúšťali bolo vhodné na tieto úlohy využiť/vytvoriť skriptovacie jazyky. V nasledujúcej časti si priblížime zopár programovacích jazykov, ktoré sa v dnešnej dobe bežne používajú na tvorbu automatizovaných skriptov.

1.2.1 Shell

Je skriptovacím jazykom pre unixové distribúcie. Počas rokov prešiel roznymi zmenami a rozšíreniami. Verzie shellu su: sh, csh, ksh,tcsh, bash. Bash sa momentálne teši najväčšej obľube no zsh je verzia shellu, ktorá má najviac rôznych rozšírení funkcionality ako aj veľa priaznivcov medzi developermi. V nasledujúcich častiach všeobecne zhodnotíme jednotlivé výhody resp. nevýhody tohoto skriptovacieho jazyka.

Výhody

- automatizácia často opakujúcich sa úloh
- dokáže zbiehať zloťité zloťené príkazy ako jednoriadkový príkaz tzv. retazenie príkazov
- ľahký na používanie
- výborné manuálové stránky
- ak hovoríme o shell scripte je portabilný naprieč platformami linuxu-unixu
- jednoduché plánovanie automatických úloh

Nevýhody

• asi najväčšou nevýhodou je ze natívne nefunguje pod windowsom, existuju iba rozne emulátory a 3rd tooly, ktoré sprostredkujú jeho funkcionalitu.

- pomalé vykonávanie príkazov pri porovnaní s inými programovacími jazykmi
- nový proces pre skoro každý spustený príkaz
- zložitejší na pamatanie si rôznych prepínačov, ktoré dané príkazy podporujú
- nejednotnosť prepínočov(hoc to by asi ani nešlo)
- neprenosný medzi platformami

Popis a zhodnotenie jazyka Shell script je obľúbeným scriptovacím jazykom, vhodným na automatizovanie každodenných operácií. Je jedným z najpoužívanejších skriptovacích jazykou vôbec, nakoľko všetky linuxove, unixové servery využívajú práve tento jazyk ako svoj primárny. Medzi jeho silné stránky patrí jednoduchá manipulácia s crontable, pomocou ktorej vie admin jednoducho planovať beh procesov. Avšak syntax jazyka sa učí tažšie nakoľko používa rôzne prepínače, ktoré novému používateľovi nemusia byť sprvu jasné. V tabuľke uvádzame príklad prepínačov pre if, tiež je vhodné poznamenat, že shell script používa hranaté zátvorky namiesto okrúhlych na aké sme zvyknutý z väčšiny programovacích jazykov. If ponúka aj ďalšie prepínače no zhodnotili sme, že pre ilustráciu budú postačovať aj ukázané. Najvačsia nevýhoda je, že ani shell script nieje jazyk, ktorý by bol multiplatformový a teda ak by sme mali prostredie, kde servery bežia na rôznych operačných systémoch, potrebujeme poznať ďalší jazyk, ktorým docielime rovnaké alebo aspoň podobné výsledky.

String Compaarison	Description
Str1 = Str2	Returns true if the strings are equal
Str1 != Str2	Returns true if the strings are not equal
-n Str1	R eturns true if the string is not null
-z Str1	Returns true if the string is null
Numeric Comparison	Description
expr1 -eq expr2	Returns true if the expressions are equal
expr1 -ne expr2	Returns true if the expressions are not equal
expr1 -gt expr2	Returns true if expr1 is greater than expr2
expr1 -ge expr2	Returns true if expr1 is greater than or equal to expr2
expr1 -lt expr2	Returns true if expr1 is less than expr2
expr1 -le expr2	Returns true if expr1 is less than or equal to expr2
! expr1	Negates the result of the expression

Tabuľka 1: Ukážka prepínačov v podmienkovom výraze if

1.2.2 Powershel/Classic command line

Command line je zakladnym skriptovacim jazykom pre windows distribucie, ktorý poskytuje malé API pre svojich používateľov. Aj kôli tomu Miscrosoft prišiel s novým jazykom Powershell. Powershell je kombináciou príkazového riadku, funkcionálneho programovania a objektovo orentovaného programovania. Je zaloýený na .NET, ktorý mu dáva istú mieru flexibility, ktorá v

TODO: dpoisat dake sprostosti

Jeho vyhody a nevyhody si popiseme v nasledujujucich castiach.

Výhody

- bohaté api
- výborne riešeny run-time
- flexibilný
- veľmi jednoduché prepnúť z .NET

Nevýhody

• bohaté api - nejednoznačné, kedy čo použiť

- niektoré výhody jazyka sú až nevhodne skryté pred používateľmi
- staršie verzie serverov nie sú Powershell-om podporované ako novšie
- dokumentácia je horšia ako v prípade Shell scriptu

Popis a zhodnotenie jazyka Powershell je obľúbený medzi programátormi a administrátormi, ktorý pracujú pod operačným systémom Windowsu. Do nedávna kým Pewrshell bežal na .NET frameworku ho nebolo možné používať mimo operačných systémov Windows, avšak s príchodom frameworku .NET Core sa situácia zmenila. Tento frawework je momentálne open source, jeho zdrojové kódy boli zverejnené a je doň možné prispievať. Okrem iného podporuje rovnaké alebo aspoň podobné štruktúry ako Shell script a poskytuje v niektorých prípadoch rovnaké príkazy ako napríklad : mv, cp, rm, ls. Jednen zo zásadných rozdielov medzi Shellom a Powrshellom je ten, že kým v Shelli sú pre vstup aj výstup používané textové reťazce, ktoré je potrebné rozparsovať a interpretovať v Powershelli je všetko presúvané ako objekt. Po preštudovaní si materiálov jazyka z Mastering Windows PowerShell Scripting - Second Edition, mi to príde ako najzásadnejší rozdiel, nakoľko ostatné veci boli zrejme navrhované v spolupráci s používateľmi Shell scriptu. Aj keď Powershell môže na prvý pohľad vypadať výborne je to stále nástroj Windowsu, ktorý sa môže zo dňa na deň rozhodnúť, že toto už nebude v ďalších releasoch podporované a tým pádom by som sa pozrel po iných možnostiach.

Pre demonštráciu rozdielov pri odovzdávaní si parametrov medzi príkazmi prikladám nasledovný príklad, ktorý som našiel komunitných stránkach superusera.

1.2.3 Python

Do analýzy sme sa rozhodli pripojiť aj Python, nakoľko je jedným z najpopulárnejších programovacích jazykov súčastnosti. Je viacúčelový, patrí mezi vyššie programovacie jazyky, objektovo orientovaný, interaktívny, interpretovaný a extrémne používateľsky prijateľný.

Výhody

- Je ľahko čitateľný, tým pádom ľahšie pochopiteľný
- Syntax orientovaná na produktivitu
- Multiplatformový
- Množstvo rôznych knižníc

Algoritmus 1 Ukážka použitia pipe v powershell.

```
function changeName(\$myObject)
{
        if (\$myObject.GetType() -eq [MyType])
        {
                //vypíš obsah premennej
                \$myObject.Name
                //zmeň reťazec pre atribút name
                \$myObject.Name = "NewName"
        }
        return \$myObject
}
// Vytvorenie objektu s argumentom OriginalName a následné použitie funkcie
//PS> \$myObject = New-Object MyType -arg "OriginalName"
//PS> \$myObject = changeName \$myNewObject
//OriginalName
//PS> \$myObject.Name
//NewName
// Ukážka s využitím pipe
//PS> \$myObject = New-Object MyType -arg "OriginalName" | changeName
//OriginalName
//PS> \$myObject.Name
//NewName
```

• Open source

Nevýhody

- Rýchlosť
- Chybovosť za behu
- Slabšia dokumentácia
- Nevhodný pre úlohy pracujúce s vyšším množstvom pamäte
- Nevhodný pre viac-procesorovú prácu

Popis a zhodnotenie jazyka Nakoľko nemam dostatočné skúsenosti aby som mohol plnohodnotne zhodnotiť Python ako jazyk, pozitíva a negatíva som radšej pohľadal na komunitných stránkach, kde ľudia píšu o svojich skúsenostich s jazykom. Jazyk poskytuje štruktúry ako pipa, dokážeme v ňom jednoducho pracovať s procesmi, vytvárať triedy, inštancie, jednoducho prototypovať a odsymulovať rôzne problémy. Aj napriek veľkým výhodám, ktorými tento jazyk oplýva som si však nie istý stránkou bezpečnosti. Z vlastnej skúsenosti viem, že ak tento jazyk nieje používaný správne, je možné, že výsledok našej práce vyjde nazmar. Za príklad si zoberme package subprocesses, subprocesses.call() má optional shell parameter. V momente, že je nastavený na hodnotu true vystavujeme program zranitelnosti tzv. Shell injection. Python je veľmi zaujímavý jazyk ale na prácu na serveroch kde môže byť ohrozená bezpečnosť je jeho nasadenie zatial veľmi otázne, preto ho nevidím ako vhodnú voľbu.

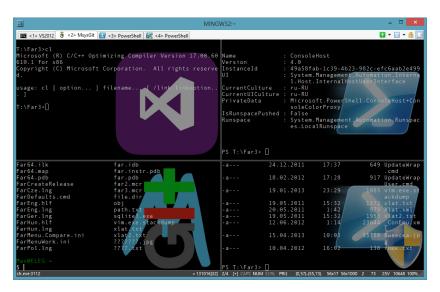
1.3 Analýza existujucich riešeni

Existuje množstvo emulátorov a 3rd toolov, ktoré sprostredkúvajú funkcionality shell scriptu do Windowsu, nikeotré z nich si predstavíme.

1.3.1 ConEmu

ConEmu je konzolový emulátor, ktorý poskytuje jednoduché GUI do ktorého je možné vložiť viacero konzol. Dokáže spúšťať jednoduché GUI aplikácie ako napríklad Putty, Cygwin. Poskytuje množstvo nastavení ako nastavenie kurzora, priehľadnosti, písma a pod. Podporuje Windows 2000 a neskoršie verzie. Neposkytuje verziu pre ine operačné systémy.

Skúsenosti ConEmu je podarený emulátor, ktorý je schopný vykonávať akýkoľvek skript. Používaním sme neprišli na závažné nedostatky, ktoré by neboli popísane v ich issues logu na githube. Ale ako každý software je aj ConEmu náchylný na chyby. Podla ich issues logu sa do ich oficiálnych releasov dostávajú rôzne problémy, ktoré neboli problémom v predchadzajúcich verziách. Na základe ich issue logu usudzujem, že ich testy niesú dostatočne vypracované na zaručenie kvality produktu, čo by sa pri použití v produkčných systémoch nestretlo s veľkým pochopením zákazníkov. Preto by som tento emulátor nepovažoval za dostatočnú náhradu za shell.

Obrázok 1: Ukážka ConEmu emulátora

1.3.2 cmder

Cmder je ďalším príkladom emulátora shell terminálu. Vychádza z troch projektov ConEmu, Clink a Git pre Windows - voľiteľná súčasť. ConEmu sme si predstavili v predcházajúcej časti s jeho kladymi a zápormi. Clink, konkrétne clink-completions je v projekte využívaný na zvýšenie komfortu pri písaní skriptov, nepridáva ďalšiu shellovú funkcionalitu.

Skúsenosti ConEmu je príjemný nástroj, dokáže zjednodušíť človeku prácu obzvlášť ak je zvyknutý na programovanie v shell scripte. Nakoľko cmder používa ConEmu ako emulátor shell terminálu a je úzko určený pre Windows platformu nemožno hovoriť o multiplatformovom riešení.

Obrázok 2: Ukážka cmder emulátora

1.3.3 Babun

Babun je ďalším z množstva emulátorov pre Windows. Je nadstavba cygwinu. Používa zshell a bash. Zafarbovanie textu podla zdrojoveho jazyka. Je tam git, svn, puython, perl. Integrované sťahovanie nových packagov ktoré ponúka cygwin pomocou kľúčového slova pact. Nakoľko to používa zsh a bash nevidím problém s kompatibilitou skriptou, avšak zas a znova je to terminál iba pre Windows, teda značne oklieštené možnosti.

Obrázok 3: Ukážka babun emulátora

1.3.4 MobaXterm

Poskytuje množstvo funkcionality avšak je zatažený licenciou v hodnote 50 eur.

Neplatená verzia

- Full X server and SSH support
- Remote desktop (RDP, VNC, Xdmcp)
- Remote terminal (SSH, telnet, rlogin, Mosh)
- X11-Forwarding
- Automatic SFTP browser
- Plugins support
- Portable and installer versions
- Full documentation
- Max. 12 sessions
- Max. 2 SSH tunnels
- Max. 4 macros
- Max. 360 seconds for Tftp, Nfs and Cron

Platená verzia

- Every feature from Home Edition +
- Customize your startup message and logo
- Modify your profile script
- Remove unwanted games, screensaver or tools
- Unlimited number of sessions
- Unlimited number of tunnels and macros
- Unlimited run time for network daemons
- Master password support

- Professional support
- Lifetime right to use

1.4 Zhodnotenie analyzovaných technológií

2 Programovacie jazyky a kompilátory

Pri programovacích jazykoch nás zaujímajú ich vyjadrovacie schopnosti ako aj vlastnosti z hľadiska ich rozpoznania. Tieto vlasnosti sa týkajú programovania a prekladu, pričom obe je potrebné zohľadniť pri tvorbe jazyka. V dnešnej dobe sa používajú na programovanie hlavne takzvané vyššie programovacie jazyky, môžeme ich označiť ako zdrojové jazyky. Na to aby vykonávali čo používateľ naprogramoval je potrebné aby boli pretransformované do jazyka daného stroja. Spomínanú transformáciu zabezpečuje prekladač, prekladačom máme na mysli program, ktorý číta zdrojový jazyk a transformuje ho do cieľového jazyka, ktorému rozumie stroj.[1]

2.1 Kompilátor proces prekladu

Aby bol preklad možný, musí byť zdrojový kód programu napísaný podľa určitých pravidiel, ktoré vyplývajú z jazyka. Proces prekladu je možné rodeliť na 4 hlavné časti.

- lexikálna analýza
- syntakticka analýza
- spracovanie sémantiky
- generovanie cieľového jazyka

Podrobnejšie si stručne popíšeme všetky štyri časti, ktoré majú pre nás z hľadiska prekladu najväčší zmysel.

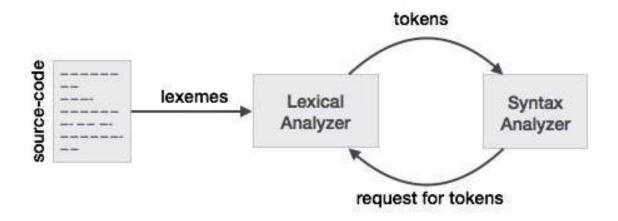
2.1.1 Lexikálna analýza

Lexikálna analýza je prvou fázou kompilátora. Dopredu napísaný zdojový kód je postupne spracovávaný preprocesorom, ktorý vytvára takzvané lexémy.

Lexémou nazývame postupnosť alfanumerických znakov. Tieto postupnosti znakov sú následne vkladané do lexikálneho analyzátora, ktorý ma za úlohu vytvoriť zo vstupných lexém tokeny slúžiace ako vstup pre syntaktický analyzátor.

Tokeny sa vytvárajú na základe preddefinovaných pravidiel, ktoré sa v programovacích jazykoch definujú ako pattern. V prípade, že lexikálny analyátor nieje schopný nájsť pattern pred danú lexému musí vyhlásiť chybu počas tokenizácie.

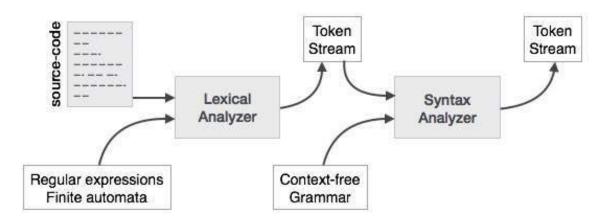
Výstupom z lexikálnej analýzy sú takzvané tokeny, ktoré tvoria vyššie jednotky jazyka ako kľúčové slová jazyka, konštanty, identifikátory, operátory a iné.

Obrázok 4: Ukážka práce lexikálneho analyzátora

2.1.2 Syntaktická analýza

Ďalšou fázou je syntaktická analýza. Úlohou Syntaktického analyzátora je kontrola správnosti vytvorených tokenov s uchovaním niektorých získaných informácií o štruktúre skúmanej syntaktickej jednotky. Syntaktická analýza sa radí medzi bezkontextové gramatiky. Po skoncení syntaktickej analýzy prichádza na rad sémantická analýza.

Obrázok 5: Ukážka práce syntaktickeho analyzátora

2.1.3 Limitácia syntaktickej analýzy

Syntaktický analyzátor ziska vstup z tokenu, ktorý vytvorí lexikálny analyzátor. Lexikálne analyzátory sú zodpovedné za validitu tokenu. Syntaktické analyzátory majú nasledovné limitácie.

- nedokážu zistiť validitu tokenu
- nedokážu zistiť či je token používaný pred tým ako je deklarovaný
- nedokážu zistiť či je token používaný pred tým ako je inicializovaný
- nedokážu zistiť validitu operácie, ktorú token vykonáva

2.1.4 Semantická analýza

Sémantická analýza má za úlohu interpretovať symboly, typy, ich vzťahy. Sémantická analýza rohoduje či má syntax programy význam alebo nie. Ako príklad zisťovania významu môžeme uviesť jednoduchú inicializáciu premennej.

```
int integerVariable = 6
int secondIntegerVariable = "six"
```

Oba príklady by mali prejsť cez lexikálnu a syntaktickú analýzu. Je až na sémantickej analýze aby rozhodla o správnosti zápisu programu a v prípade nesprávneho zápisu informovala o chybe. Hlavné úlohy sémantickej analýzy sú":

- zistovanie dosahu definovaných tokenov takzvaný scoping
- kontrola typov
- deklaracia premenných
- definícia premenných
- viacnásobná deklarácia premenných v jedno scope

2.1.5 Generovanie cieľového jazyka

Generovanie cieľového jazyka môžeme považovať za poslednú fázu kompilátora. V tejto fáze sa preklápa jazyk z vyššieho jazyka do strojového jazyka, ktorý úspešne prešiel cez analyzačné časti .

2.2 Iterpreter

popis interpretera, hladam cosi schopne.

2.3 Abeceda a vyhradené slová jazyka

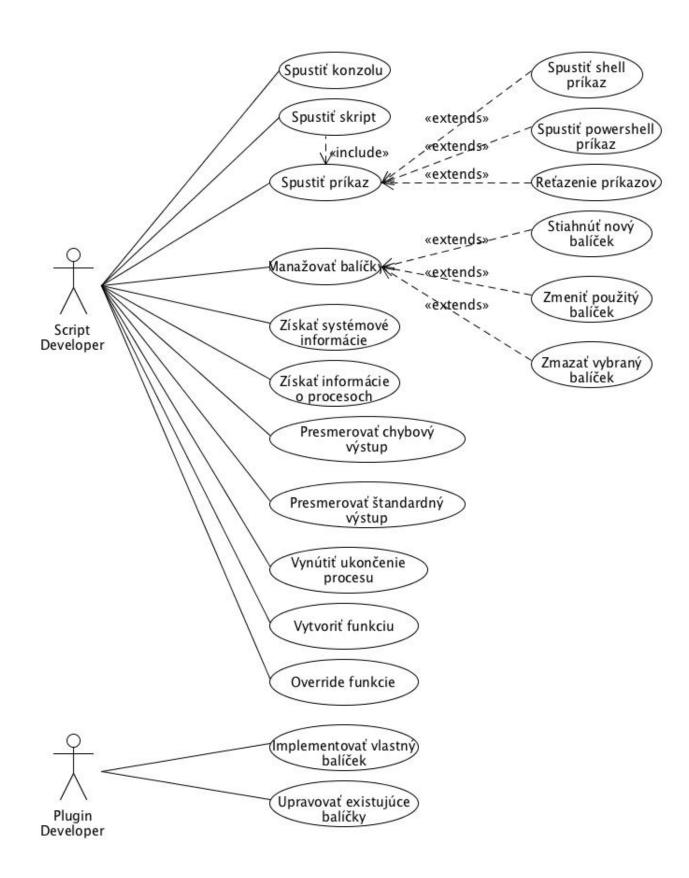
abeceda jazyka, popis ake pismena-slova rozpoznava, ake su vyhradene slova jazyka a bla bla Doplit daco o co sa bude dat opret v navrhu a arch.

2.4 Procedúry a algoritmy

procedúra - konečná postupnosť inštrukcií, ktorá sa dá vykonať mechanicky. Doplit daco o co sa bude dat opret v navrhu a arch.

3 Návrh riešenia

3.1 Use case

Obrázok 6: Use case pre navrhovanú aplikáciu

3.2 Popis use casov

V tejto časti sa venueme popisu jednotlivých use casov. Use case diagram spolu s popisom sú základnými prvkami na ktorých je možné špecifikovať novo vznikajúci software. Je dôležité aby najpodstatnejšie časti systému boli specifikované už na začiatku aby sa pri následnom navrhovaní architektúry aplikácie mohli prijať také rozhodnutia, ktorými bude možné zaručiť, že výsledné riešenie bude to najlepšie možné. V našom prípade sme identifikovali dvoch hráčov ": Skript developer a Plugin developer.

3.2.1 Spustiť konzolu

Use case	Spustiť konzolu
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená.
Popis	Konzolové rozhranie sa spustí.

Tabuľka 2: Use case : Spustiť konzolu

3.2.2 Spustiť príkaz

Use case	Spustiť príkaz
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená
Popis	Používateľ zadá valídny príkaz, následne získa výstup pre zadaný príkaz.

Tabuľka 3: Use case : Spustiť príkaz

3.2.3 Spustiť skript

Use case	Spustif skript
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená a skript správne napísaný.
Popis	Vykonajú sa všetky príkazy tak ako sú napísané v zdrojovom súbore.

Tabuľka 4: Use case : Spustiť skript

3.2.4 Spustiť shell príkaz

Use case	Spustiť shell príkaz
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená a skript správne napísaný. Taktiež musí byť
	v operačnom systéme ktorý podporuje shell.
Popis	Používateľ zadá valídny príkaz, následne získa výstup pre zadaný príkaz.

Tabuľka 5: Use case : Spustiť shell príkaz

3.2.5 Spustiť powershell príkaz

Use case	Spustiť powershell príkaz
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená a skript správne napísaný. Systém musí mať
	nainštalovaný powershell.
Popis	Používateľ zadá valídny príkaz, následne získa výstup pre zadaný príkaz.

Tabuľka 6: Use case : Spustiť powershell príkaz

3.2.6 Reťazie príkazov

Use case	Retazie príkazov
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Vstup musí byť zadaný v správnom formáte.
Popis	Systém rozozná, že ide o zretazený príkaz a následne začne vykonávat príkazy v
	poradí v akom boli zadané. Jednotlivé príkazy odovzdajú svoje výstupy svojmu
	nasledovníkovy po úspešnom ukončení. Príkazy sa vykonávajú až kým nepríde
	na posledný príkaz v sekvencii, alebo ako počas behu príde pri niektorom z
	príkazov ku chybe. O chybe je používateľ oboznámený a chyba je zapísaná na
	štandardný chybový výstup.

Tabuľka 7: Use case : Reťazie príkazov

3.2.7 Manažovať balíčky

Use case	Manažovať balíčky
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená.
Popis	Používateľ bude schopný nahrat, zmazat, nahradiť vybraný balíček.

Tabuľka 8: Use case : Manažovať balíčky

3.2.8 Stiahnúť nový balíček

Use case	Stiahnúť nový balíček
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Príkaz na stiahnutie balíčka musí byť
	správne zadaný.
Popis	Program stiahne nový balíček a načíta ho medzi aktívne balíčky.

Tabuľka 9: Use case : Stiahnúť nový balíček

3.2.9 Zmeniť použiťý balíček

Use case	Zmeniť použitý balíček
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Príkaz na zmenenie používaného balíčka
	musí byť správne zadaný.
Popis	Program zmení používaný balíček z aktuálne používaného na balíček vybratý
	používateľom. Táto voľba je aplikovateľná iba pre spravovanie verzií existujú-
	cich balíčkov.

Tabuľka 10: Use case : Zmeniť použiťý balíček

3.2.10 Zmazať vybraný balíček

Use case	Zmazať vybraný balíček
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Príkaz na zmazanie vybraného balíčka musí
	byť správne zadaný.
Popis	Program zmaže používateľom vybraný balíček z aktívnych balíčkov a následne
	ho fyzicky zmaže z disku.

Tabuľka 11: Use case : Zmazať vybraný balíček

3.2.11 Získať systémové informácie

Use case	Získať systémové informácie
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Používateľ vloží valídny príkaz na vyžiadanie
	systémových informácií.
Popis	Program vypíše na štandardný výstup informácie o systémových informá-
	ciách ako napríklad využitie procesoru, využitie pamäte RAM, využitie oddielu
	swap, teplotu zariadení a podobné.

Tabuľka 12: Use case : Získať systémové informácie

3.2.12 Získať informácie o procesoch

Use case	Získať informácie o procesoch
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Používateľ vloží valídny príkaz na vyžiadanie
	informácií o procesoch.
Popis	Program vypíše na štandardný výstup informácie o bežiacich procesoch, pou-
	žívateľoch, ktorý tieto procesy spúšťajú, koľko procesoru, pamäte RAM pouý-
	ívajú.

Tabuľka 13: Use case : Získať informácie o procesoch

3.2.13 Presmerovať chybový výstup

Use case	Presmerovať chybový výstup
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Používateľ vloží valídny príkaz na presme-
	rovanie chybového výstupu.
Popis	Program presmeruje chybový výstup kam mu používateľ v príkaze prikáže.

Tabuľka 14: Use case : Presmerovať chybový výstup

3.2.14 Presmerovať štandardný výstup

Use case	Presmerovať štandardný výstup
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Používateľ vloží valídny príkaz na presme-
	rovanie štandardného výstupu.
Popis	Program presmeruje štandardný výstup kam mu používateľ v príkaze prikáže.

Tabuľka 15: Use case : Získať informácie o procesoch

3.2.15 Vynútiť ukončenie procesu

Use case	Vynútiť ukončenie procesu
Podmienky	Shell aplikácia musí byť spustená. Používateľ vloží valídny príkaz na ukončenie
	procesu.
Popis	Program presmeruje štandardný výstup kam mu používateľ v príkaze prikáže.

Tabuľka 16: Use case : Vynútiť ukončenie procesu

3.2.16 Vytvoriť funkciu

Use case	Vytvoriť funkciu
Podmienky	Používateľ musí mať prístup k akémukoľvek textovému editoru.
Popis	Používateľ napíše funkciu, ktorá bude prečítaná programom a vykonaná.

Tabuľka 17: Use case : Vytvoriť funkciu

3.2.17 Override funkcie

Use case	Override funkcie
Podmienky	Používateľ musí mať prístup k akémukoľvek textovému editoru.
Popis	Používateľ napíše funkciu, ktorá bude prečítaná programom a vykonaná. Na-
	vyše bude nahradzovať funkciu s rovnakým názvom.

Tabuľka 18: Use case : Override funkcie

Developerská časť use casu.

3.2.18 Implementovať vlastný balíček

Use case	Implementovať vlastný balíček
Podmienky	Používateľ musí mať nainštalovanú Java SDK vo verzii 8, mať prístup k tex-
	tovému editoru.
Popis	Používateľ implementuje novú funkcionalitu v jave, následne všetky zdrojové
	súbory skompiluje a pridá do jar súboru určeného na ukladanie nových balíč-
	kov.

Tabuľka 19: Use case : Implementovať vlastný balíček

3.2.19 Upravovať existujúce balíčky

Use case	Upravovať existujúce balíčky
Podmienky	Používateľ musí mať nainštalovanú Java SDK vo verzii 8, mať prístup k tex-
	tovému editoru.
Popis	Používateľ upraví implementáciu alebo pridá novú funkcionalitu v jave, ná-
	sledne všetky zdrojové súbory skompiluje a pridá do jar súboru určeného na
	ukladanie nových balíčkov

Tabuľka 20: Use case : Upravovať existujúce balíčky

3.3 Prvotný nástrel

3.4 Oddelenie štruktúry

4 Architektúra aplikácie

Ako sme ukázali existuje veľké množstvo skiptovacích jazykov ci, ktoré dokážu efektívne automatizovať dennodennú prácu avšak majú jeden spoločný nedostatok - nie sú multiplatformové. Táto vlastnosť môže byť pre niekoho nepodstatná, no pri veľkých projektoch kde sa míňa množstvo prostriedkov na automatizáciu to až tak zanedbateľný fakt nie je. Stačí si len predstaviť koľko času zabere tvorba automatizovaných skriptov pre jednu platformu a pripočítať rovnaké množstvo času pre každú ďalšiu. Niekto by mohol namietať, že pre ďalšie platformy to toľko času nezabere nakoľko logika skriptov je uz definovaná. Tu treba brať ohľad na to, že nie každý jazyk poskytuje programátorovi rovnaké API a teda treba rátať s možnosťou, že niekde bude potrebné doimplementovať veci chýbajúce v jazyku. Preto vyššie spomenuté dôvody sme sa rozhodli pre vytvorenie nového jazyka, ktorý by bol jednoducho rozšíriteľný, manažovateľný, ľahko pisateľný a platformovo nezávislý.

4.1 Java

Je vyvíjaný spoločnosťou Oracle. Jeho syntax vychádza z jazykov C a C++. Zdrojové programy sa nekompilujú do strojového kódu, ale do medzistupňa, tzv. "byte-code", ktorý nie je závislý od konkrétnej platformy. Táto vlastnosť Javy nám veľmi vyhovuje pre dosiahnutie cieľa platformovej nezávislosti. Ďalším veľmi podstatným faktom je, že v Jave programuje veľké množstvo developerov, tým pádom majú open source projekty veľkú šancu, že si ich komunita devoloperov osvojí a prispeje k ich postupnému zlepšovaniu.

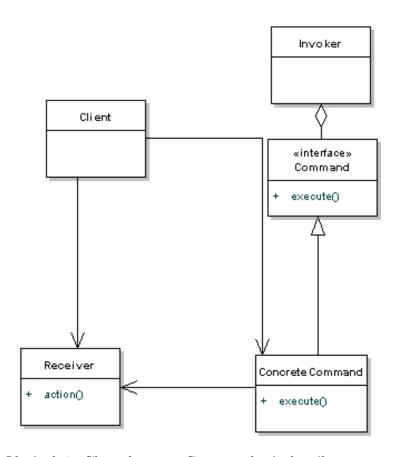
4.2 Pouzite navrhove vzory

Aby sme zaručili rozšíriteľnosť, manažovateľnosť a ďalšie zásady dobrého softwéru bolo potrebné zvoliť vhodnú arhitektúru, ktorú popisujú použité návrhové vzory.

4.2.1 Command - príkaz

Command pattern je známy behaviorálny návrhový vzor, používa sa najmä na menežovanie algoritmov, vzťahov a zodpovednosti medzi objektami. Cieľom vzoru je zapúzdriť požiadavku(request) ako objekt tým pádom parametrizovať klienta s rôznymi požiadavkami a zabezpečiť operáciu spať.

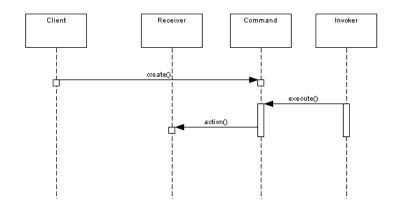
Command vzor deklaruje interface pre všetky budúce commandy a zároveň execute() metódu, ktorú s vypýta Receiver commandu aby splnil požadovanú operáciu. Receiver je objekt, ktorý vie ako požadovanú operáciu splnit. Invoker pozná command a pomocou implementovanej execute() metódy dokáže vyvolať požadovanú operáciu. Klient potrebuje

Obrázok 7: Class diagram Command návrhového vzoru

implemenotvaž ConcreteCommand a nastavit Receiver pre command. ConcreteCommand definuje spojenie medzi action a receiver. Keď Invoker zavolá execute() metódu na ConcreteCommand spustí tým jednu alebo viac akcií, ktoré budú bežať pomocou Receivera.

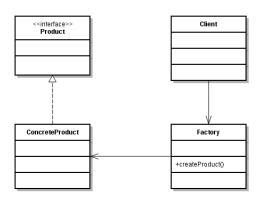
Pre lepšie pochopenie je proces zobrazený aj na sekvenčnom diagrame.

Obrázok 8: Sekvenčný diagram Command návrhového vzoru

4.2.2 Factory - továreň

Factory návrhový vzor patrí do sekcie vytváracích vzorov, pomocou tohoto vzoru budeme schopný vytvárať objekty bez toho aby sme prezradili logiku ich vytvárania klientovi. Diagram návrhového vzoru je mozné vidieť na nasledujúcom obrázku.

Obrázok 9: Class diagram Factory návrhového vzoru

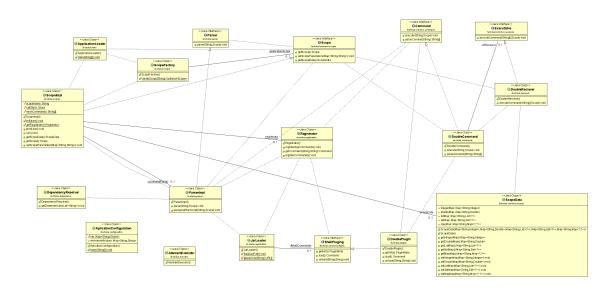
4.2.3 Interpreter

mozno pouzijem

4.3 Komponenty aplikácie

Ako prvé bolo treba zistiť z akých komponentov sa bude aplikácia skladať. Bolo treba zamyslieť sa čo a ako to chceme dosiahnuť. v prvom návrhu sme identifikovali nasledovné komponenty. Rozhodli sme sa, že vytvoríme plugin systém kvôli tomu, čo najdem a napíšem do analyzy.

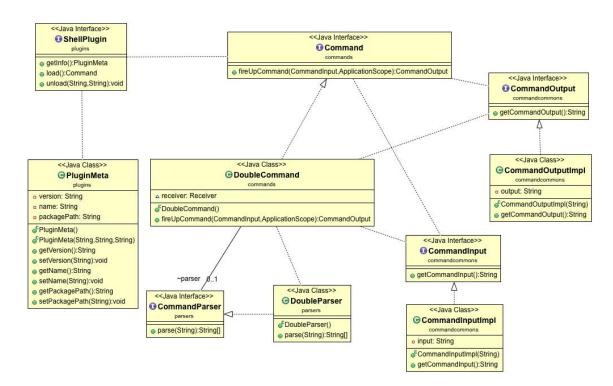
- Parser vstupov aj vystupov
- Loader jar súborov
- Stahovač dependencií jarka ktoré momentálne produkt neobsahuje napr. cusotm riešenia
- Scoping

Obrázok 10: Pvrvé funkčné riešenie

Z nasledovného class diagramu nebolo na prvý pohľad zreteľne viditeľné aké komponenty v programe existujú preto bolo potrebné zamyslieť sa ako by sa dali tieto časti rozumne rodeliť. Z prvotného návrhu sme vytiahli plugin. Pre implementáciu pluginu sme sa rozhodli použiť architektúru command patternu. Class diagram implementácie je viditeľný na nasledovnom obrázku.

Popisat scoping Vytvaranie commandov

Obrázok 11: Class diagram pluginu

5 Zhodnotenie výsledkov

Zatiaľ sa toho nespravilo hodne ale verím, že sa to tu cele zaplní.

Záver

Cieľom práce bolo zanalyzovať populárne konzolové rozhrania rovnako aj skriptovacie jazyky, ktoré sú často využívané pri administrácii počítačových systémov. Taktiež bolo treba nájsť jednotlivé výhody ako aj nedostatky jednotlivých rišení, zhodnotiť ich a nájsť medzi nimi rozumný prienik, ktorý bolo treba dostať do použiteľnej podoby. Kládli sme dôraz hlavne na to aby naše riešenie bolo čím najlepšie upraviteľné aby mohlo vyhovieť požiadavkam rôznych používateľov.

Prílohy

A	CD s aplikáciou	II
В	Návod na spustenie a používanie aplikácie	III

A CD s aplikáciou

B Návod na spustenie a používanie aplikácie

Ako spustit a pouzivat app.